

Jyrki Korkeila

päätoimittaja

Paikka auringossa

Vanhassa Aisopoksen sadussa kaupunkilaishiiri kutsuu maalaisserkkunsa kaupunkiin asumaan. Maalaishiiri asui vaatimattomasti pienessä kolossa ja söi ruoantähteitä. Kaupungissa kaikki olisi serkun mukaan toisin. Serkun kotitalossa oli iso keittiö täynnä ruokaa, mutta siellä oli myös pelottava kissa ja paljon ihmisiä. Pelästyneenä maalaishiiri palasi takaisin turvalliseen kotiinsa (1). Modernin kaupunkilaisen elämässä tapahtuu paljon uusia asioita ja muutoksia elämän ollessa maaseudulla verkkaampaa.

David Goodhart käyttää nykypoliittista ympäristöä ymmärtääkseen ”maalais- ja kaupunkilaishiirien” sijaan termejä ”anywheres” (missä tahansa) ja ”somerwheres” (jossakin) (2). Yhteiskunnan jakolinjat eivät enää asetu selkeästi sosiaalisen aseman mukaan vaan paikallisuuden merkityksen mukaan. Anywhere on maailmankansalainen, jolla on koti maapallolla. ”Somewhere” on juurtunut sinne, missä paikassa hän asuu. Maaseutu-kaupunki-akselilla ”anywhere” asuu isossa kaupungissa ja on tottunut uusien asioiden kohtaamiseen. ”Somewhere” asuu maaseudulla tai pienessä kaupungissa, jossa on turvallista eikä siellä tapahdu paljoa. Taajaan toistuva uutuuskien kohtaaminen johtaa viime kädessä muutoksen merki-

tyksen muuttumiseen. Jotta muutos jää rekisteriin erilaisuutena, tulee sen erottua aiemmasta uudesta sitä suurempana. Vastaavasti pienempi uutuus toisaalla erottuu herkemmin ympäristössä, jossa tahti on hitaampi.

Puhtaasti frekvensseinä tarkastellen missä tahansa kotona olevalle muutos on kokenut deflaation. Hän kykenee nopeasti punnitsemaan jonkin uutuuden arvon ja suhteuttamaan sen isoon vastaavien ilmiöitten joukon kokonaisuuteen eikä muutos oikein hätkähdytä. Vaikka elämä on vivahteikkaampaa, tapahtuu samanaikaisesti yksittäisen kokemuksen merkityksen köyhtymistä. Jossakin asuvalle pienemmät muutokset ovat isoja mullistuksia, koska uutta kohdataan harvemmin. Yksittäisen kokemuksen arvo on suurempi, mutta sen asettaminen kokonaisuuden kehyksiin on vaikeaa.

Tätä monimutkaistaa vielä postmodernin fragmentoituminen, jossa vakaata jalan sijaa ei enää tunnu löytyvän. Max Weber totesi modernin aikakauden vienneen ihmiseltä paikan, johon hän kuului. Yhteiskunta oli säännelty ja poika teki aikuisena isänsä työtä. Ekologiset lokerot olivat ennalta määriteltyjä luoden vakautta, mutta samalla rajoittaen vapautta. Postmodernin aikakauden myötä näyttää

yhteinen kehikko, jossa asioita voi tarkastella, haurastuneen tai jopa kadonneen. Maalaishiiren ja kaupunkilaishiiren tuntuu olevan vaikea ymmärtää toisiaan ja ajoittain väärinymmärryksen kynnyks näyttää olevan hyvin matalalla. Vanha Wiion laki ”Viestintä yleensä epäonnistuu, paitsi sattumalta” näyttää muuttavan muotoaan ja lähestyvän sitä, ettei kommunikaatio onnistu edes sattumalta.

Kummallekin kuitenkin aurinkoinen paikka maailmassa on edelleen yhtä tärkeä. Missä tahansa asuvalle on tärkeää, että kaikille löytyisi jokin oma paikka, kun jossain asuvalle on tärkeä löytää oma paikka, joka on luotettava ja turvallinen. Ristiriita on vanha, mutta mittasuhteet tällä hetkellä ennen näkemättömät. Rabbi Hillel vanhempi totesi pari tuhatta vuotta sitten: ”Jos en ole itseäni varten, niin kuka on minua varten. Jos olen itseäni varten, niin mikä minä olen?” (3).

1. Aisopos. Maalaishiiri ja kaupunkilaishiiri. (620-560 eaa.), kustantaja tuntematon. <https://iltasatu.org/lue-selaimessa/?id=1335> luettu 22.9.2020
2. Goodhart D. The road to somewhere. London: Hurst & Company, 2017.
3. Schechter S, Bacher W. Hillel. <http://www.jewishencyclopedia.com/articles/7698-hillel> luettu 22.9.2020